

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:2343

av Adnan Dibrani m.fl. (S)

Studenters villkor vid sjukskrivning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om villkoren för studenter vid sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagens globaliserade värld är en välutbildad befolkning en förutsättning för att Sverige ska kunna konkurrera med kompetens och inte med låga löner. Därför är det viktigt att investera i skolan, hela vägen från grundskola till högskola och universitet. Minst hälften av varje årskull borde studera vidare efter gymnasiet.

För att uppnå målet med det livslånga lärandet krävs att människor under hela livet ska kunna utbilda sig och finna nya vägar in i nya yrken. Detta betyder också att kraven på fungerande sjuk- och föräldraförsäkringar ökar för gruppen studenter. För äldre som börjar studera senare i livet är risken för sjukdom och behovet av föräldraledighet större.

Det är väl känt att de studenter som drabbas av sjukdom eller under studietiden väljer att skaffa barn ställs inför en väldigt tuff ekonomisk situation. Samtidigt är det för många studenter problematiskt att dagens sjukförsäkringssystem bygger på en upparbetad försäkringspremie som med nödvändighet inte har uppnåtts av de studenter som ännu inte varit ute i yrkeslivet.

Dagens system för studenter bygger på att ersättning ges grundat på sjukpenningsgrundande inkomst (SGI). Detta innebär att man får ut ersättning efter tidigare insättningar från arbete. Eftersom studiemedlet inte anses vara inkomstgrundande betyder detta i praktiken att studenter ofta hamnar utanför systemet.

En student som blir sjuk och sjukskriver sig får idag fortsatt studiestöd utan krav på att uppvisa studieresultat under de första 30 dagarna av sin sjukskrivning. Dock räknas

denna ersättning som vanligt studiemedel och studenten måste därmed betala tillbaka studielånet i vanlig ordning. På så sätt skiljer det sig från ordinarie sjukförsäkring som inte har krav på återbetalning.

För att uppmuntra människor till livslångt lärande borde studerande ha en trygg sjukförsäkring, även för den som väljer att gå från anställning till utbildning. Att sjuksystemet för student idag i praktiken har 30 karensdagar är orimligt. Dessa borde kortas exempelvis till 14 karensdagar, vilket egenföretagare har.

Studenterna borde också ha möjlighet till deltidssjukskrivning. Det skulle göra det möjligt för studenter att trots sjukskrivning kunna avsluta studierna i långsammare tempo. Idag kan en student vara deltidssjukskriven endast om man sjukskriver sig från en anställning och sedan får Försäkringskassans eller Arbetsförmedlingens godkännande att börja studera på deltid. Då den vanligaste åkomman för sjuka studenter är psykiska besvär är det rimligt att anta att studenten i många fall skulle kunna fortsätta studierna i något lägre tempo.

Detta bör dock genomföras i samband med en förändring av rehabiliteringsansvaret för sjuk student. Genom att tillåta deltidssjukskrivning bör även rehabiliteringsansvaret hamna på respektive lärosätes studiesamordnare för att på så sätt klargöra dennes ansvar. Studiesamordnare skulle därmed ha ett tydligt ansvar gentemot Försäkringskassan. På detta sätt skulle man tydligt kunna sända en signal om att studieorten måste tillhandahålla deltidskurser samt en god studenthälsa för studenter som inte klarar av heltidsstudier. Denna rehabilitering skulle kunna öka genomströmningen för sjuka studenter som i nuläget prövas mot arbetsmarknaden när de sjukskrivs men som istället, med rätt stöd, skulle kunna avsluta sin utbildning. Riksdagen bör ge regeringen tillkänna om vad som i motionen anförs om att se över villkoren för studenter vid sjukskrivning.

Adnan Dibrani (S)

Mattias Jonsson (S)

Lena Emilsson (S)